

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 O. B. Гребенікова
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2023 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Звітність підприємств

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

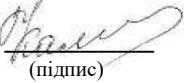
Харків – 2023 р.

Розробник: Ліхоносова Г.С., д-р екон. наук, проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

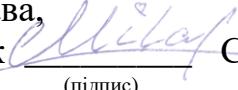

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (№ 602)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, проф.
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) T.B. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
за ОП Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
(підпис) Семенихіна О. А.
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ліхоносова Ганна Сергіївна, д-р екон. наук, професор. Стаж викладацької роботи – з 2009 року; в університеті викладає такі дисципліни:

- адміністрування податків;
- податковий контроль підприємств аерокосмічної галузі;
- облік і аналіз ЗЕД;
- митний менеджмент;
- звітність підприємств;
- біржова діяльність;
- корпоративна соціальна відповідальність.

Напрями наукових досліджень: податкові стимули соціально-економічного розвитку; соціально-економічні важелі регулювання добропуту населення; фінансове обґрунтування нівелювання соціально-економічного відторгнення; обліково-аналітичний інструментарій корпоративної соціальної відповідальності.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЕКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 40 годин, самостійної роботи здобувачів – 80 години.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попереці дисципліни (пререквізити).

Дисципліна є узагальнюючою. Вивченю дисципліни можуть передувати, але не є обов'язковими наявність знань з таких дисциплін: теорія фінансів, вступ до фаху, політична економія.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – згідно освітній програмі.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань, зорієнтованих на формування фахових навиків щодо змісту, структури, порядку складання і використання звітності підприємства.

Завдання

- вивчення методики і техніки складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України;

- опанувати теоретичні та організаційні основи роботи щодо формування звітності підприємств;

- оволодіти навичками роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами;

- виявити особливості проведення процедур перевірки звітності на підприємствах;

- знати та вміти застосовувати податкову законодавчу базу та діючі кодекси й стандарти щодо формування звітності підприємств.

Згідно з умовами освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня здобувачі освіти через даний освітній компонент мають здобути **компетентності**:

Загальні:

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові):

- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовоно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Загальні вимоги до фінансової звітності

Тема 1. Сутність, значення та загальні вимоги до звітності

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Мета, склад і елементи фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності і їх інформаційні потреби. Звітний період. Тривалість звітного періоду. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Складання проміжної звітності (місячної, квартальної). Призначення основних форм фінансової звітності. Структура форм звітності (розділи і статті). Підготовка облікових даних для складання звітності. Подання та оприлюднення звітності підприємства. Фінансова звітність. Податкова звітність. Статистична звітність. Спеціальна звітність.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Баланс підприємства

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Визначення Балансу підприємства. Призначення Балансу і його структура. Зміст і форма Балансу. Визначення і розкриття статей Балансу. Характеристика розділів і статей Балансу. Актив Балансу. Визначення, оцінка і класифікація активів Балансу. Необоротні активи. Оборотні активи. Витрати майбутніх періодів. Пасив Балансу. Визначення, оцінка і класифікація пасивів Балансу. Власний капітал. Забезпечення наступних витрат і платежів. Довгострокові зобов'язання. Поточні зобов'язання. Доходи майбутніх періодів. Розкриття окремих статей Балансу в примітках до звітності. Підготовка облікових даних для складання Балансу. Методика і техніка складання Балансу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування функцій і повноважень, обов'язків і відповідальності посадовців, що готують звітність. Підготовка облікових даних для складання Балансу.

Тема 3. Звіт про фінансові результати

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Структура і зміст статей Звіту про фінансові результати. Визначення, оцінка і класифікація доходів і витрат у Звіті про фінансові результати підприємства. Джерела даних для складання Звіту про фінансові результати. Визначення прибутку (збитку) за звітний період. Фінансові результати: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності; податку на додану вартість; акцизний збір та інші вирахування з доходу. Визначення собівартості продукції (товарів, робіт, послуг).

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Визначення показників: інші операційні доходи та доходу від первісного визначення біологічних активів

і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності. Адміністративні витрати. Витрати на збут. Інші операційні витрати. Визначення фінансових результатів від операційної діяльності.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Призначення і структура Звіту про рух грошових коштів. Послідовність складання Звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту: Баланс підприємства; Звіт про фінансові результати; Головна книга (оборотний баланс); аналітичні дані окремих рахунків бухгалтерського обліку. Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розкриття інформації про рух грошових коштів в примітках до фінансової звітності. Визначення зміни величин грошових коштів за звітний період.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення послідовності складання Звіту про рух грошових коштів. Ознайомлення з порядком розкриття інформації про рух грошових коштів в примітках до фінансової звітності.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Форма заняття: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л) 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Визначення, визнання, оцінка і функції власного капіталу. Складові власного капіталу: статутний капітал, пайовий капітал, додатковий вкладений капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений капітал, вилучений капітал. Зміст статей Звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни статутного капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного капіталу. Порядок складання Звіту про власний капітал. Розкриття інформації в примітках до Звіту про власний капітал.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення порядку розкриття інформації в примітках до Звіту про власний капітал..

Модульний контроль 1

- *Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Порядок виправлення помилок і зміни у фінансових звітах, складання зведеної і консолідованої фінансової звітності

Тема 6. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Загальні положення. Дата Балансу. Облікова оцінка. Події після дати балансу. Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Корекція сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, коли такі помилки впливають на нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Зміни у обліковій політиці. Корекція сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів. Зміст та сума помилки. Статті фінансової звітності попередніх періодів. Повторне оприлюднення виправлених фінансових звітів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення процедури корекції сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, коли такі помилки впливають на нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Тема 7. Зведенна і консолідована фінансова звітність

- *Форма заняття: лекція, лабораторна робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». Загальні положення. Материнське (холдингове) підприємство. Дочірні підприємства. Внутрішні групові операції. Внутрішнє групове сальдо. Нереалізовані прибутки та збитки від внутрішньогрупових операцій. Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Загальні вимоги до складання консолідованої фінансової звітності. Консолідований Баланс. Консолідований Звіт про фінансові результати. Консолідований Звіт про рух грошових коштів. Консолідований Звіт про власний капітал. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств». Загальні положення. Облік придбання. Облік злиття підприємств. Розкриття інформації про об'єднання підприємств. Особливості складання зведеної звітності міністерств і відомств.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення загальних вимог до складання консолідованої фінансової звітності.

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Призначення та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Порівняння структури і об'єму Балансу суб'єкта малого підприємництва з Балансом звичайного підприємства. Баланс суб'єкта малого підприємництва, форма №1-М, його структура і статті. Порядок складання Балансу форми №1-М СМП. Порівняння структури і обсягу Звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва і Звіту про фінансові результати звичайного підприємства. Звіт про фінансові результати, форма №2-М суб'єкта малого підприємництва. Порядок складання Звіту про фінансові результати СМП. Елементи операційних витрат. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) суб'єкта малого підприємництва.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування порядку порівняння структури і обсягу Звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва і Звіту про фінансові результати звичайного підприємства.

Тема 9. Складання податкової звітності суб'єктів господарювання

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Склад податкової звітності. Періодичність подання податкової звітності. Структура та зміст Декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок складання Декларації з податку на прибуток підприємства та джерела її інформації. Структура та зміст податкової Декларації з податку на додану вартість. Порядок складання податкової Декларації з податку на додану вартість. Податкові зобов'язання. Податковий кредит. Розрахунки з бюджетом за звітній період. Джерела інформації податкової Декларації з податку на додану вартість. Особливості побудови і подання Податкової декларації з ПДВ за спрощеною формою. Правила складання і подання Довідки про суми виплачених доходів і утриманих з них податків фізичних осіб за формулою №1ДФ. Інші форми податкової звітності. Особливості податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з особливостями формування податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

Тема 10. Складання статистичної та спеціальної звітності

- *Форма занять: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Склад статистичної звітності. Періодичність подання статистичної звітності. Статистична звітність щодо продукції, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо праці, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо фінансів підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Статистична звітність щодо зовнішньоторговельної діяльності підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Звітність про відрахування на соціальні потреби: Розрахунок суми єдиного соціального внеску. Порядок складання та заповнення звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики складання звітності про відрахування на соціальні потреби: Розрахунок суми єдиного соціального внеску.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання розрахункової роботи з дисципліни. Розрахункова робота являє собою самостійний вид підготовки завдання, пов'язаного з розрахунком основних показників фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання та формування відповідних форм звітності: балансу, звіту про фінансові результати, звіти про рух грошових коштів, звіту про власний капітал. Типове завдання надається здобувачу освіти за варіантами.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Звітність підприємств» передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та мінілекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; прибанні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з кожного змістового модулю та результатами захисту лабораторних робіт. Модульний – за результатами виконання частини комплексного контрольного завдання.

7. Методи контролю

Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних завдань, оцінка виконання та захисту контрольних робіт (для заочної форми навчання), підсумковий контроль у формі заліку. Проведення поточного-модульного контролю. Поточномодульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.
2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення заліку.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань податкового характеру, вміння обґрунтовувати прийняті рішення при виробленні рекомендацій щодо напрямів подальшої реалізації податкової політики, виконанні розрахункових завдань щодо обчислення сум податків, винесених на розгляд аудиторії;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;

6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого податкового законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Написання есе, тез доповідей на науковій конференції (семінари) є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною, мета якого – поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни, вміння застосовувати індивідуальні, творчі та професійні компетенції, набуті в процесі навчання. Таке завдання спонукає грунтовно вивчати нормативно-правову базу з питань оподаткування, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються питання побудови та реформування податкової системи.

Оцінювання есе та тез доповідей проводиться виходячи з таких критеріїв: самостійне виконання; логічність та деталізація плану дослідження; визначення невирішених науково-практических проблем; повнота розкриття теми; наявність ілюстрацій; відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій, наукова новизна; якість оформлення.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів включає у себе: теоретичне питання та ситуаційні завдання. Для підведення підсумків роботи студентів із змістового модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...15	1	0...15
Розрахункова робота	0...20	1	0...20
Залік	0...100	1	0...100
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	нездовільно з можливістю повторного складання

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з :

- 1) понятійного диктанту (25 б.);
- 2) допису логічного закінчення фрази (визначення) (25 б.);
- 3) тестів (25 тестів) (25 б.);
- 4) задачі / ситуаційні завдання (25 б.)

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі теми практичних занять. Показати мінімум знань та умінь. Виконати та захистити розрахункову роботу. Знати визначення та характеристику форм фінансової звітності. Знати визначення та характеристику форм статистичної звітності. Знати визначення та характеристику форм податкової звітності. Уміти складати звіти, знати порядок та строки їх подання.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум, захистити розрахункову роботу, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти складати форми фінансових звітів. Знати методи складання форм фінансових звітів та застосовувати їх при формуванні звітів. Вміти виправлюти помилки у фінансових звітах та оформлювати коригування. Знати особливості складання консолідованих фінансової звітності, вміти визначати частку меншості. Знати порядок складання та подання статистичної та податкової звітності, вміти складати основні форми цієї звітності.

Відмінно (90 – 100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Знати усі теми. Орієнтуватися у законодавчій базі. Досконало знати основний та додатковий матеріал, вміти його аналізувати, оцінювати, узагальнювати та приймати рішення. Поглиблено вивчити питання курсу «Звітність підприємств» та розкрити свою точку зору в тезах доповідей наукових конференцій.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність Університету.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttpl_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch fld=&author fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname fld=&docname cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%BC%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BC%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=357>

11. Рекомендована література

1. Податковий кодекс України : станом на 12 берез. 2015 р. : відповідає офіц. тексту. – Харків : Право, 2015. – 696 с.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» від 16.07.99р. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом МФУ від 07.02.2013 року №73 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. НП(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність», затв. наказом МФУ від 27.06.13 р. № 628 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затв. наказом МФУ від 28.05.99 р. № 137 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. НП(С)БО 22 «Вплив інфляції», затв. наказом МФУ від 28.02.02 р. № 147 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. НП(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затв. наказом МФУ від 25.02.2000 р. № 39 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. НП(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами», затв. наказом МФУ від 19.05.05 р. № 412 Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Звітність підприємства: підруч. / [М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко та ін.]. – К. : «Центр учебової літератури», 2015. – 570 с.
10. Коцупатрий М. М. Облік і звітність в оподаткуванні у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» / М. М. Коцупатрий, С. І. Ковач, К. В. Безверхий. – К.: КНЕУ, 2015. – 196 с.
11. Лень В.С. Звітність підприємств / В.С. Лень. Підручник затверджено МОН України. – К.: ЦУЛ, 2016. – 612 с.
12. Петришин Л. П. Звітність підприємства / Л.П.Петришин, Т.В. Сиротюк. Навч.посібник. – Вид-во «Новий світ – 2000», 2018. – 440 с.
13. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність / Н.М. Ткаченко: Підручник. – К.: Алетра, 2016. – 1080 с.
14. Костюченко В.М.: Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України / В.М. Костюченко. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 528 с

Допоміжна

1. Пільги літакобудівникам. Вісник офіційно про податки. – 2017. – №28 (932).
2. «Податкова підтримка» літакобудівної галузі. Податковий портал Taxlink. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://taxlink.ua/ua/news/podatkova-pdtrimka-ltakobudvno-galuz.htm>
3. Лещук I.B. Податковий контроль великих платників податків: іноземний досвід та вітчизняна практика / I.B. Лещук // Облік і фінанси. – 2014. – № 1 (63). – С. 82-88.
4. Власова А.В. Сутність та функції податкового контролю / А.В. Власова, О.М. Понамарчук // Юридичний вісник : науковий журнал. – 2016. – №2. – С. 107-113.
5. Звітність підприємств: навч. посіб. / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова. – К.: Знання, 2012. – 623 с.
6. Звітність підприємства: Підручник. – 3-те вид., перероб. і допов. / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Каравела, 2014. – 672 с.

Інформаційні ресурси

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/archive>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.weforum.org.

4. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.
9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfin.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/>.
11. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Центру Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua/>.
13. Офіційний сторінка науково-виробничого журналу «Часопис економічних реформ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nti.khai.edu/ojs/index.php/cher/index>.
14. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.